

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 37P/183/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118211434
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5118211434.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Silviou Tisovou v právnej veci navrhovateľa - manžela: S. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, F., právne zastúpený: Mgr. Miroslav Hanec, advokát, so sídlom Hruštiny 602, Žilina a manželka: V. P., rod. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, F., právne zastúpená JUDr. Annou Kecerovou Veselou, Advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 2/2, Rajec, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode: G. P., nar. 14.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov konania uzatvorené dňa 28.11.1992 v F. a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu F. vo zväzku 4, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, r o z v á d z a .

II. Mal. G., nar. XX.XX.XXXX, z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia budú mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. G. sumou 150 € mesačne, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky.

IV. Styk otca s mal. G. n e u p r a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1) Návrhom doručeným súdu 24. 7. 2018 sa manžel domáhal rozvodu manželstva z dôvodu problémov trvajúcich od roku 2008, ktoré boli sprevádzané častými hádkami a nedorozumeniami. Poukázal na to, že manželka nemala záujem riadne viesť domácnosť, negatívne voči nemu vystupovala, čo malo negatívny vplyv na deti. Vzájomne sa s manželkou odcudzili a v auguste 2016 sa manžel odsťahoval zo spoločnej domácnosti; býva aktuálne v záhradnej chatke Rajec - Trstie. Vo veci samej okrem rozvodu manželstva navrhol mal. G. zveriť do starostlivosti matky a výživné určiť vo výške 70 € mesačne.

2) Manželka s rozvodom manželstva súhlasila s tým, že za hlavný dôvod rozpadu manželstva považovala opakované nevery zo strany navrhovateľa a absolútnu stratu partnerskej dôvery. Vo veci samej navrhla mal. G. zveriť matke a výživné otcovi určiť vo výške 150 € mesačne. Poukázala na vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére I..

3) Kolízny opatrovník nezistil nedostatky v starostlivosti o mal. G..

4) K vyjadreniu manželky navrhovateľ uviedol, že zo spoločnej domácnosti sa odsťahoval z dôvodu manželského nepochopenia, manželka nevedela s peniazmi hospodáriť, izolovala ho od rodinných príslušníkov a deti ovplyvnila tak, aby sa s ním odmietali stretávať.

5) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa ich príjmov a výdavkov, prípadne ich zdravotného stavu a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákona:

6) Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

7) Podľa § 23 ods. 1 - 3 Zákona o rodine

- súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

- súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

- súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

8) Podľa § 24 ods. 1 a 3 - 5 Zákona o rodine:

- v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

- rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

- súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvom rodičmi.

- súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

9) Podľa § 25 ods. 1 - 2, 4 Zákona o rodine:

- rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

- ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

- ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

10) Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine:

- plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11) Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12) Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov medzi manželmi; toto narušenie nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia neradia, resp. nemôžu riadiť vo vzájomnom správaní pravidlami vyplývajúcimi z cit. ust. § 18 až 20 Zákona o rodine. Zrušenie manželstva rozvodom však odôvodňuje len kvalifikované rozvrátenie vzťahov medzi manželmi, ktoré má za následok, že manželstvo prestalo plniť svoj účel. Manželstvo nie je totiž len právny stav či právny pomer, ale je aj životným spoločenstvom, ktoré sa má vyznačovať vzájomným rešpektom, citovou náklonnosťou, úctou, dôverou, a pomocou; má vytvárať zdravé rodinné prostredie, kde sa manželia vzájomne správajú ohľaduplne, majú porozumenie pre vzájomné potreby a osobitné záujmy a prípadné rozpory vzniknuté pod vplyvom rôznych okolností sa snažia preklenúť vzájomnou dohodou, resp. odpustením, t. j. aby sa vo všeobecnosti vytvorili priaznivé podmienky pre spolužitie a realizáciu všetkých členov rodiny vrátane maloletých detí.

13) Manželstvo účastníkov konania uvedené atribúty nespĺňa, manželia sa citovo odcudzili, nezdediajú spoločnú domácnosť od augusta 2016, spoločne nehospodária. Manželia vzájomné rozdiely nedokázali preklenúť, manžel hľadal únik z manželstva vyhľadávaním mimomanželských pomerov, čo viedlo k strate dôvery medzi účastníkmi. Manželka neprejavovala k manželovi úctu, či už v ich domácnosti alebo pri rodinných stretnutiach, čo viedlo k vzájomnému odcudzovaniu a ochladzovaniu citov. Tak, ako je manželstvo pri svojom vzniku dobrovoľným a slobodným zväzkom, rovnako tak pri splnení základných podmienok podľa vyššie citovaných ustanovení § 22 a 23 Zákona o rodine nikoho nemožno proti jeho vôli nútiť zotrvať v manželstve, za predpokladu kvalifikovaného rozvratu vzájomných vzťahov. Takéto jednoznačné a pevné rozhodnutie vyplynulo z prednesu účastníkov, pričom nie je predpoklad zmeny ich postojov. Vzhľadom k uvedenému súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

14) Pre úplnosť súd dodáva, že rozvodom manželstva nebudú poškodené záujmy maloletého dieťaťa, nakoľko ani doterajšia situácia medzi manželmi nespĺňala podmienky prirodzeného rodinného prostredia tak, ako ho súd opísal už vyššie.

Úprava osobnej starostlivosti k mal. dieťaťu a stretávania

15) Maloletá G. ukončila druhý ročník strednej školy, má bežné výdavky dieťaťa svojho veku. Cestovné náklady predstavujú u nej 20 € na mesiac a náklady na záujmovú činnosť 60 € na mesiac. Vzhľadom na to, že dosiaľ bola maloletá vychovávaná v prostredí matky, toto zostane zachované tým, že maloletá bude zverená do jej osobnej starostlivosti. Obaja rodičia naďalej zostanú zákonnými zástupcami maloletej. Vzhľadom na vek dieťaťa, nakoľko rodičia sa vedia na styku otca s maloletou dohodnúť, súd toto neupravoval (v tomto smere bol podaný spoločný procesný návrh zo strany rodičov).

Úprava výživného mal. dieťaťa

16) Súd v prvom rade zdôrazňuje, že za najdôležitejší parameter pre určenie výživného považuje bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav konfrontuje s potenciálom povinného rodiča. Výživné je totiž určené povinnému rodičovi na základe jeho možností a schopností. Je síce zrejmé, že deti majú zdieľať životnú úroveň oboch rodičov, avšak samotná okolnosť, že rodič, ktorému je dieťa zverené, má vyšší životný štandard alebo vyšší príjem, neznamená, že to povinného rodiča zbavuje zodpovednosti a znižuje rozsah jeho vyživovacej povinnosti. Vyšší príjem môže byť (a

spravidla býva) totiž výsledkom lepšieho vzdelania, zvýšenej snahy pracovať alebo i pracovať na sebe samom (viac pracovných aktivít a nadčasov, služobný postup na základe predchádzajúcich dobrých výsledkov, neustále vzdelávanie a pod.). Preto by bolo nespravodlivé a demotivujúce, ak by snaha a zvýšené úsilie jedného rodiča bola dôvodom na zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti druhého rodiča (najmä ak tento osobnú snahu nevyvíja). Okrem toho rodič, ktorému je dieťa zverené, sa o dieťa aj osobne stará a zabezpečuje mu bytové potreby, čím si vyživovaciu povinnosť už plní naturálnym spôsobom. V neposlednom rade je úplne bežné, že takýto rodič, ak má lepšie pomery, deťom dopraje vyšší štandard bez ohľadu na to, aké výživné druhý rodič platí. V našej spoločnosti dokonca deväťdesiat percent rodičov je ochotných sa uskromniť, aby mohli splniť potreby svojich detí.

17) Uvedený názor platí aj naopak; ak rodič, ktorému je dieťa zverené, má nižší životný štandard, neznamená to, že by životný štandard detí nemohol byť zlepšený práve z výživného povinného rodiča, ktorému to pomery dovoľujú. Zároveň však výživné oprávnených detí nemá byť určené ani použité na plnenie potrieb iných osôb, a to ani rodiča, ktorý sa o deti osobne stará; tento nemôže na výživnom mal. detí parazitovať.

18) S poukazom na uvedené súd teda konštatuje, že pomery oprávneného rodiča, do rúk ktorého sa výživné platí, sú pri určovaní vyživovacej povinnosti sekundárne a nie je potrebné ich dokazovať v takom rozsahu ako príjem a majetkové pomery rodiča povinného na platenie výživného. Súd preto pri rodičoch, ktorí sa o deti starajú, zisťuje len ich bežný príjem a základné majetkové pomery, či majú ďalšie vyživovacie povinnosti, avšak podrobné dokazovanie už ďalej nevykonáva.

19) Ďalším parametrom pre určenie výživného, ktorý súd pri určovaní výživného skúma, sú potreby mal. detí. V tejto súvislosti súd vyslovuje názor, že v rámci dokazovania považuje za hospodárne a účelné skúmať len tú okolnosť, či ide o dieťa v štandardnej sociálnej skupine alebo naopak, či dieťa pochádza z nadštandardnej sociálnej vrstvy alebo žije v chudobných pomeroch (subštandard). Uvedené súd vyhodnotí podľa pomerov zistených u rodičov. Súd nepovažuje za hospodárne, účelné ani potrebné dokazovať výdavky mal. detí nad uvedený rozsah, nakoľko presnosť dokazovania je i tak relatívna, a to z nasledovných dôvodov:

20) Na základe vlastnej praxe súd zistil, že aj keď každé dieťa je iné a má iné potreby, vo všeobecnosti sú ich potreby - v určitom veku a v sociálnej skupine - v celkovom vyčíslení približne rovnaké, rozdiely sú často len v jednotlivých položkách. Výnimku tvoria situácie, ak mal. deti majú výrazne zhoršený zdravotný stav, prípadne, ak sú veľmi talentované a venujú sa nejakej nákladnej športovej či umeleckej činnosti; v takom prípade je nutné podrobnejšie skúmanie, ktoré výdavky sú nevyhnutné na vynaloženie, prípadne zodpovedať otázku, či si dieťa vzhľadom na pomery rodičov môže takúto nákladnú činnosť dovoliť. V ostatných prípadoch pokiaľ niektoré dieťa má napr. vyššie nároky na stravu, je možné uvedený zvýšený náklad kompenzovať zníženými výdavkami na iné položky, ako sú napr. ošatenie, záujmy, kultúra a podobne. Veľmi veľa detí má dnes oslabenú imunitu, trpí alergiami, takže ide už o bežný zdravotný stav. Ďalšie výdavky na zdravotnú starostlivosť variujú, či už je to zubný strojček, okuliare, apod., a aj v týchto prípadoch je nutné potreby dieťaťa uhradiť len v primeranej výške, podľa pomerov rodičov. Podobne je tomu pri záujmovej, vzdelávacej a rekreačnej činnosti. V konečnom dôsledku aj oprávnené potreby dieťaťa môžu byť uspokojené len do takej miery a v takej kvalite, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov, tie isté potreby dieťaťa môžu byť uspokojované v rôznych štandardoch (tričko sa dá kúpiť za 5 €, ale aj za 50 €), aj v niektorých prípadoch sa môže stať, ak nejde o nevyhnutnú potrebu, že sa neuspokojí vôbec.

21) V poslednom období sa tak dokazovanie pri určení výživného začína podobať podrobnej vyšetrovacej činnosti závažného trestného činu. Súd je v rámci svojej praxe konfrontovaný s predkladaním dôkazov (pokladničných dokladov) už aj o tých najbežnejších potrebách dieťaťa ako je strava, ošatenie, hygiena. Relevantnosť týchto dôkazov je limitovaná tým, že nedokazujú samy osebe, či boli použité priamo na potreby mal. dieťaťa a neboli povedzme použité pre iného člena domácnosti. Rovnako je často možné namietat' ich účelnosť a primeranosť; ak životnej úrovni dieťaťa nezodpovedajú, súd ich i tak nemôže akceptovať. Často sa tiež stáva, že povinný rodič pred skončením konania alebo rozhodnutím vo veci platí len nevyhnutné výživné, alebo dokonca neplatí výživné vôbec, a teda druhý rodič môže plniť potreby maloletých detí len v obmedzenom rozsahu, teda nie v takej miere, ktorá zodpovedá oprávneným potrebám dieťaťa. V takých prípadoch teda rodič veci zakúpi, avšak reálne nemôže preukázať vyššie výdavky, pretože ich nedokázal vynaložiť; ak by len na takomto základe bolo

určené výživné súdom, bolo by to nespravodlivé tak voči rodičovi, ktorý supluje vyživovaciu povinnosť druhého rodiča, ako aj voči dieťaťu samotnému. Súd teda nemôže určovať výživné len na základe predložených dôkazov, musí vychádzať z vlastnej praxe a svoje úvahy o oprávnených výdavkoch dieťaťa korigovať tak, aby zodpovedali sociálnym pomerom účastníkov konania.

22) Súd má za to, že podrobné skúmanie nezodpovedá účelovému výkladu ustanovení § 62 Zákona o rodine, ktoré ohľadne potrieb mal. dieťaťa ustanovuje len to, že dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov. Preto ohľadne výdavkov dieťaťa súd považuje za hospodárne a účelné vykonávať dokazovanie len do takej miery, či sa životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov výrazne vymykajú zo všeobecného priemeru spoločnosti alebo nie.

23) Súd tiež poukazuje na inú stránku veci, ktorá sa týka situácie na súdoch a v spoločnosti všeobecne. V súčasnosti vládne spoločenský trend, že sa mimo manželstva rodí jedna tretina všetkých novorodencov a každé druhé manželstvo sa rozvádza. Tým pádom sa rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinností začína týkať štatisticky takého významného počtu mal. detí, že je nutné prijať určitý úzus a štandard pri určovaní výživného z hľadiska rozhodovacej činnosti tak, aby neboli príliš veľké rozhodovacie odlišnosti od sudcu k sudcovi a zároveň, aby pri takom počte vecí na rozhodnutie konanie netrvalo neprimerane dlho. Je zrejmé, že podrobné dokazovanie zbytočne predlžuje konanie a s ohľadom na už vyššie uvedené, výsledky dokazovania nemusia zodpovedať reálnemu stavu, potrebám detí. Súčasne súd je názoru, že základným pilierom spravodlivosti je predvídanie práva (súdneho rozhodnutia), a preto za podobných okolností by výživné malo byť určené rovnako. Bohužiaľ zákonodarca na uvedené spoločenskú potrebu zatiaľ nereflektoval a všeobecnú normu v tomto smere nevydal, ako je to napr. pri živnostníkoch, ktorí sú nad určitý príjem a podľa jeho výšky (bez ohľadu na zisk) povinní platiť odvody do sociálnych fondov. Preto aj vo veci konajúca sudkyňa pristúpila k určovaniu výživného v podstate tabuľkovým systémom, podľa príjmu povinného rodiča, počtu vyživovacích povinností; ide o základné činitele ovplyvňujúce výšku výživného. Ďalej súd prihliada ku skutočnosti, či povinná osoba vlastní nehnuteľnosť na bývanie. Súd je totiž názoru, že je rozdiel medzi rodičom, ktorý už vlastní nehnuteľnosť vhodnú na bývanie a ktorý súčasne nie je zaťažený úverom na jej obstaranie, a rodičom, ktorý si na zabezpečenie bývania úver vzial musel. Takýto majetok vplyva na možnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť, keďže ho odbreňuje od podstatného výdavku. Ide teda tiež o podstatnú okolnosť.

24) V danej veci je dieťa v štandardnej sociálnej skupine, nakoľko jeho rodičia majú v priemere spolu priemerný príjem a vlastní aj primeraný nehnuteľný majetok. Zdravotný stav dieťaťa je dobrý, nosí zubný strojček navštevuje tanečný krúžok (priemerné náklady 66 € mesačne vrátane nákladov na súťaže). Podľa praxe súdu a verejných štatistík dosahujú v štandardnej sociálnej skupine bežné výdavky na dieťa na strednej škole 300 € (bez bytových potrieb. Súd nezistil na strane dieťaťa okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné vyčíslenie výdavkov.

25) Matka je zamestnaná, za obdobie 1/2017 - 10/2017 dosiahla priemerný čistý príjem 325 € a za obdobie 10/2017 - 8/2018 dosiahla priemerný čistý príjem 471 € (bola v tom čase aj 4 mesiace práceneschopná). Za obdobie 9/2018 - 12/2018 dosiahla čistý mesačný príjem 570 € a za 1-5/2019 mesačný čistý príjem 698 €. Matka pracuje ako operátorka výroby. Súd vyhodnotil jej príjem ako primeraný praxi, veku a zdravotnému stavu (trpí na artrózu štvrtého stupňa kolenných kĺbov, aktuálne však jej zdravotný stav nevyžaduje poberanie liekov od bolesti či rehabilitáciu). Predtým absolvovala liečbu kolagénovými injekciami každé tri mesiace, pričom jeden zásah stál 57 €.

26) Manželia vlastní v bezpodielovom spoluvlastníctve záhradnú chatku s pozemkom a vlastní v podielovom spoluvlastníctve ornú pôdu v kat. území Rajec. Otec je navyše výlučným vlastníkom pozemku- trvalé trávnaté porasty o výmere 1.650 m² a spoluvlastníkom ornej pôdy, všetko v kat. území Kamenná Poruba. Rodičia sú tiež podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu v jednej polovine, v ktorom dome (osobitnej bytovej jednotke) predtým spoločne bývali.

27) Obaja rodičia mali počas konania vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére I., študentke vysokej školy, ktorá bola na základe neodkladného opatrenia v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27Pc/39/2018 určená vo výške 100 € mesačne. V čase rozhodovania súdu o rozvode manželstva však plnoletá I. už ukončila vysokoškolské štúdium /dňa 28. 5. 2019/ a to absolvovaním. Napriek tomu, že plnoletá dcéra I. pokračuje v štúdiu aj na inej vysokej škole, súd vyhodnocuje, že voči nej vyživovacia

povinnosť zanikla, pretože už je schopná sama sa živiť a nájsť si adekvátne zamestnanie; prípadné ďalšie dopĺňanie vzdelania ide na jej úkor. Čo sa týka syna M. pochádzajúceho z manželstva, tento už vzdelávanie ukončil a je zamestnaný.

28) Otec pracuje ako stavebný robotník v exteriéri, v ktorej oblasti má prax približne 20 rokov a u posledného zamestnávateľa pracuje približne dva roky. V druhom polroku 2017 mal otec brutto príjem 550 € mesačne. V 1/2018 dosiahol brutto príjem 131 € a následne bol práceneschopný. Za obdobie 6/2018-11/2018 dosiahol otec čistý mesačný príjem vrátane cestovných náhrad vo výške 669 € (priemerná čistá mzda 428 €, priemerné cestovné náhrady 190 € mesačne a v 6/2018 vyplatená nemocenská dávka v sume 306,70 €). Za obdobie 1-4/2019 otec dosiahol čistý mesačný príjem 515 € a priemerné cestovné a stravné náhrady vo výške 191 €, čo spolu činí 706 € mesačne.

29) Zo strany otca bolo namietané, ak by boli cestovné náhrady započítané do jeho príjmu z dôvodu, že ide o nepravidelný príjem, ktorý netvorí základnú zložku mzdy a je každý mesiac odlišný a závislý od toho, či otec vykonáva pracovné cesty mimo miesta pravidelného pracoviska a zároveň sú cestovné a stravné náhrady vyplácané za účelom zabezpečenia zvýšených nákladov na stravovanie a ubytovanie a iné súvisiace náklady s pracovnou cestou. V tejto súvislosti otec odkázal na judikát RC 55/1992 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/15/2016. K uvedenej námietke súd uvádza nasledovné: Súd sa stotožňuje s názorom, že cestovné a stravné náhrady sú závislé od toho, či zamestnanec absolvuje služobnú cestu, a slúžia na pokrytie zvýšených nákladov, ktoré vzniknú zamestnancom pri služobnej ceste na stravovanie a ubytovanie. V danej veci je však nutné konštatovať, že otec už viac ako rok a pol každý mesiac absolvuje pracovnú cestu, tieto cestovné náhrady sú mu vyplácané pravidelne a ich výška je relatívne stabilná okolo 200 € mesačne; pokiaľ v januári 2019 bola vyplatená len suma 132 € a v júni 2018 len suma 109 €, bolo to závislé jednak od sezóny, resp. od zdravotného stavu otca, ktorý bol v júni 2018 práceneschopný. Je možné teda konštatovať, že cestovné náhrady tvoria pravidelnú zložku príjmu otca a je možné ich približne v rovnakej výške každý mesiac očakávať. Čo sa týka námietok ohľadne zvýšených nákladov pri služobnej ceste, v tejto súvislosti súd poukazuje na výsluch otca, keď uviedol, že cestovné náhrady sú mu poskytované pri vykonávaní prác v Krupine a vtedy mu ubytovanie bezodplatne zabezpečuje zamestnávateľ, pričom stravu si zabezpečuje sám. Zo sídla zamestnávateľa na konkrétnu stavbu je cestovanie zabezpečené služobným motorovým vozidlom. Pokiaľ sú vykonávané práce v okolí Žiliny, zabezpečuje si otec cestovanie svojpomocne. Z uvedeného je teda zrejmé, že otec pri služobných cestách nemá zvýšené náklady na ubytovanie, resp. osobitné náklady mu v tomto smere vôbec nevznikajú. Čo sa týka stravovania, ak by súd porovnával situáciu so zamestnancom, ktorý služobné cesty nevykonáva, je situácia, čo sa týka otca, veľmi obdobná - bežne zamestnancom sú poskytované stravné lístky/zabezpečené stravovanie za čiastočnú odplatu tak ako otcovi sú poskytované stravné náhrady. Je nutné podotknúť, že týmto dochádza k zabezpečeniu stravovania u otca a teda mu stravné náhrady kryjú bežné potreby, aké majú aj iní zamestnanci a hradia si ich priamo zo mzdy. Preto aj keď cestovné a stravné náhrady nie sú zahrňované do zdaňovaného príjmu, v danej veci vo vzťahu k určeniu výživného je nutné k nim prihliadnuť a do príjmu otca ich započítať, aj keď nie v rozsahu 100%. V tejto veci je primeraný zápočet vo výške dvoch tretín cestovných náhrad, to je cca 125 € mesačne, pretože nie je možné spravodlivo požadovať, aby si obedy zabezpečoval svojpomocne a je prirodzené, pokiaľ si ich zabezpečí v reštaurácii. V uvedenom súd vidí dôvod, pre čo sa odchýlil od ustálenej praxe.

30) Súd popri už uvedenom konštatuje, že samotná dosahovaná mzda je u otca podpriemerná a je predpoklad, že pokiaľ by otec nedostával cestovné náhrady, situáciu by riešil zmenou zamestnávateľa alebo práce. Za dôvod, pre ktorý súd napriek tomu akceptuje takýto znížený príjem otca, súd považoval jeho zdravotný stav a to na základe nasledovných skutočností: Z lekárskeho správy predložených otcou vyplýva, že otec trpí bolesťami chrbtice (v oblasti C chrbtice s propagáciou do pravého ramena a pravej hornej končatiny a bolesťami v LS úseku chrbtice), pričom zmeny chrbtice boli potvrdené vyšetrením magnetickou rezonanciou. Kvôli uvedenému otec absolvoval aj infúziu liečbu, ktorá mu parciálne zmiernila ťažkosti. Taktiež mu bola diagnostikovaná primárna artróza iných kĺbov nadlaktia (ramenná kosť). Uvedené ochorenia vyžadujú pravidelné kontroly špecialistom, najčastejšie neurológom a ortopédom, zvyčajne každých 6 až 12 mesiacov. Reálne mu uvedený zhoršený stav bráni v plnohodnotnom pracovnom výkone s poukazom na manuálne práce v stavebníctve, ktoré otec dosiaľ vykonával a v ktorých má najväčšiu prax. Podľa názoru súdu, pri dodržiavaní liečby a životosprávy - nedvíhať ťažké bremená, vyhýbať sa chladu, vlhku, dlhému státiu a sedeniu, by mohol pracovať v obdobnom zamestnaní, mohol by vykonávať aj manuálnu prácu, i keď povedzme len stredne

fyzicky náročnú. Prípadne by otec mohol absolvovať aj rekvalifikáciu za účelom zlepšenia potenciálu umiestnenia na trhu; bolo preukázané, že otec mal dosiaľ odbornú spôsobilosť vo viacerých oblastiach (práca s výbušnami, obsluha vybraných stavebných strojov a zariadení) a teda je schopný sa vzdelávať a špecializovať. Prekážka získať inú prácu (napr. v sklade) spočívajúca v tom, že neovláda prácu s počítačom, je odstrániteľná vzdelávaním a vlastnou snahou, postačuje ochota zlepšiť svoju sociálnu situáciu aktívnou činnosťou.

31) Na základe uvedeného súd ustálil príjmový potenciál otca vo výške 650 € mesačne netto (približne o 20 % menej ako by mohol dosahovať pri nezhoršenom zdravotnom stave), z ktorej sumy súd za primerané výživné pri vyživovacej povinnosti k jednému dieťaťu, považuje sumu 150 € mesačne (23 % z čistého príjmu). Táto suma je adekvátna s poukazom na vek dieťaťa, ku ktorému má otec vyživovaciu povinnosť - stredoškolačka, skutočnosť, že sa s dieťaťom vzhľadom na rozvrátené vzťahy nestretáva (táto okolnosť nemôže ísť na úkor mal. dieťaťa) ako aj, že okrem dosiaľ hradeného výživného 70 € mesačne neposkytuje otec dieťaťu iné vecné ani finančné plnenia.

32) Súd pri určovaní konkrétnej výšky výživného prihliadol aj k tomu, že otec nie je zaťažovaný úvermi, pretože Zmluva o splátkovom úvere uzavretá 29. 3. 2014 mala konečnú splatnosť 15. 4. 2019, teda pred rozhodnutím súdu. Súd tiež poukazuje na majetkové pomery otca opísané vyššie, ktorý majetok nie je zaťažovaný hypotekárnym úverom či inými záväzkami. Čo sa týka argumentu zo strany matky, že otec môže použiť na platenie výživného aj výťažok z predaja nehnuteľného majetku, ktorý vlastní v kat. území Kamenná Poruba, súd konštatuje, že uvedené riešenie by považoval za krajné, pričom otec preukázal ponukou na uzatvorenie nájomnej resp. kúpnej zmluvy od spoločnosti GEODET REAL so sídlom Žilina - Bánová, že pozemky by mohli byť využité spoločnosťou Agroregión, a.s. výlučne na poľnohospodárske účely s odplatom pri nájomnom 0,15 € ročne, resp. mohli by byť odkúpené za 829,25 € ročne. Aj keď ide o ponuku z konca roka 2013, odkedy došlo k nárastu cien, tento nárast vzhľadom na všeobecné znalosti súdu nebude podstatný, a to aj s poukazom na argumentáciu otca, že ide o úzke pozemky nevyužiteľné na zastavanie, resp. ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve, pričom niektoré sa nachádzajú aj v ochrannom pásme, pretože cez ne prechádza elektrické vedenie. Naproti tomu súd konštatuje, že otec je vlastníkom nehnuteľného majetku, ktorý bude predmetom vyporiadania po zániku manželstva, resp. otec môže zlepšiť svoju finančnú situáciu z výťažku z vyporiadania podielového spoluvlastníctva rodinného domu.

33) Otec je povinný uvedené výživné uhrádzať do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje v súlade s ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Výživné sa uhrádza k rukám matky, dokým maloleté dieťa nenadobudne plnoletosť.

34) Nakoľko neboli zistené okolnosti hodné osobitného zreteľa, o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého v zásade žiadnemu z účastníkov náhrada trov konania o rozvod manželstva nepatrí.

35) Po vyhlásení rozsudku sa manželka a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:

ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka,

čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania

- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,

- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,

- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne

(odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.